

ناسیۆنالیست و ریسیست (بو کۆمۆنیستەکان)

کوردی

لهو پۆژوهه که حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق دامهزراوه سهری زمان و بنی زمانیان ناسیۆنالیستی کورده. به شیوهیهک باس له ناسیۆنالیست ئەکەن ئەگەر کەسیک شارەزایی له فەرهنگی پامیاری نهبیت ئەوا سلّ لهم ناوه ئەکات و لهوانهشه به دهرویشانه نهفرهت له ناسیۆنالیست بکات و ببیت به چهپیکی دژ به نهتهوهی خۆی. دوو وشه‌ی پامیاری ههیه ناسیۆنالیست و ریسیست به داخهوه ئیمرو کۆمه‌نیسته‌کان تیکه‌ل بهیه‌کیان ئەکەن. بۆیه به پێوویستم زانی چه‌ند روون کردنه‌وه‌یهک بکه‌م له‌سه‌ر ئەم دوو زاراوه.

یه‌که‌م: ناسیۆنالیست له وشه‌ی ناسیۆنال هاتوه واته نهته‌وه، وه ناسیۆنالیست ئەو کەسه‌یه که برۆای به نهته‌وه‌ی خۆی هه‌یه و به‌رژه‌وه‌ندی میلیتی خۆی له‌سه‌رو به‌رژه‌وه‌ندی میلیته‌ی تر دانه‌یت. ناسیۆنالیست ئەو کەسه‌یه که هه‌ولدان و هیوای پیشکە‌وتوو خوازی بو نهته‌وه‌که‌ی خۆی ئەخوازێ. وه ناسیۆنالیست به‌رگری له خاک و نیشتمانی خۆی ئەکات وه هه‌رکاتیک په‌لاماری نهته‌وه‌یه‌کی تری دا ئەوا په ناسیۆنالیست دانانریت به‌لکو به داگیرکەر دانه‌نریت. ئەگەر ئەمه مانای ناسیۆنالیست بیت به‌لی من کوردم و کوردیکی ناسیۆنالیستم.

دووه‌م: ریسیست ئەو جوړه کەسانه ئەگریته‌وه که تهنه‌ها برۆایان به نهته‌وه‌ی خۆیان هه‌یه و هه‌موو نهته‌وه‌کانی تر ر‌هت ئەکەنه‌وه. به‌واتایه‌کی تر خۆیان به سه‌روو هه‌موو کەسیک دانه‌نین و نهته‌وه‌کانی تر به پله‌ی دوو و سێ یان زۆر خوارتر دانه‌نین. ئەگەر ئەمه مانای ریسیست بیت من کوردیکم نه‌فره‌تی لی ئەکه‌م و دژی ئەم بیرو باوه‌ره بۆگه‌نه ئەبم.

ئایا کورد ناسیۆنالیسته یاخود ریسیسته

به‌ر له‌وه‌ی باسی ئەوه‌بکه‌م بلیم کورد چیه پێووسته باس له‌وه بکه‌ین ئایا دووژمنه‌کانمان چیین. ئیمه سێ دووژمنی سه‌ره‌کیمان هه‌یه پێش ئەوه‌ی جیهانی کریکاری و بیرو باوه‌ری مارکسیه‌ت و چینانیه‌تی بیته سه‌ر میبه‌ری سیاسی و نووسین و لیکۆلینه‌وه. به‌دریژای میژووی کورد، لهو پۆژوهه که ماده‌کان ئیمراتۆریه‌تی رووخا په‌گه‌زی فارس دووژمنایه‌تی‌ه‌کی هه‌لگیرساندوه که به هه‌موو هیژو توانای وویستوویه‌تی که‌لتووری خۆی زال بکات به‌سه‌ر که‌لتووری کورد، هه‌روه‌ها به‌دریژای میژووی به‌ره‌می کریکاری کورد و نهته‌وه‌ی کوردی خواردوه‌وه. پۆژیک له پۆژان کوردی به پله‌یه‌ک دانه‌ناوه هه‌رگیز ئیمه به پله‌ی دوو و سێ و ژێرسفریش دانه‌ناوه پۆژیک له پۆژان کوردیک ده‌سه‌لاتی وهرنه‌گرتوه له ئێران هه‌رگیز خۆیان حاکی یه‌که‌م بوون. توو ویژدان‌تان فارس ناسیۆنالیسته یاخود ریسیسته برا کۆمه‌نیسته‌کانی کورد.

هه‌ر لهو پۆژوه‌شه‌وه که عه‌ره‌ب له ژیر سایه‌ی ئیسلامی موبارک ده‌سه‌لاتیان گه‌یشته کوردستان و ئەنفالی یه‌کیان ده‌ست پێ کرد هه‌ر لهو پۆژوهه هه‌تا ئیستا کورد به پله‌ی چه‌ند دانراوه له‌لایان عه‌ره‌به‌وه. وه ئەگەر بێینه سه‌ر بابته‌ی تورک له سه‌رده‌می عوسمانی و عیلمانییدا چ پۆژیک کورد به پله‌ی چوار و پینج دانراوه ئایا زمان و که‌لتووری کورد نه‌چۆته ژیر چه‌وساندنه‌وه‌ی تورک چ پۆژیک سیسته‌می تورک یاخود کەسیکی ئاسایی کوردی به‌مرۆف دانراوه. توو ویژادانی مرۆفایه‌تیتان تورک و فارس و عه‌ره‌ب ناسیۆنالیستن یاخود ریسیستن.

ئینجا با وهلامی پرسیاره کهم بدهمه وه بزانی کورد ناسیونالیسته یاخود ریسیسته، مرؤف ئه و کاته له دایک ئه بی به زمانی دایکی خوی زمانی ئه کریته وه له لانکه گه وه ئه بیته که دایک و باوکی بوی دابین ئه کهن به و خوراک و میوه جاته گه وه ئه بیته که له خاکی نیشتمانی ئه روئ به و کهلتوره گوش ئه بیته که باو باپیرانی درووستیان کردوه ئیتر که داگیرکه ریک بیته و به ره می خاک و خولی نیشتمانه کهی بدزی بۆچی به رگری لی نه کات که کورد خوی به مرؤف دانیت بۆچی سه ر دانه وئ بۆ که سیک که به مرؤفی دانه نیت که من زمان و کهلتوری وولاته کهم و نیشتمانی خۆم خوش بوویت بۆچی من ناسیونالیستیکی به د کارم بۆچی پیم ئه لین قایرۆسی کووشنده.

با هه ندی باسی میژووی ناسیونالیستی کورد بکه ین به هه موو چین و تویره کانی به و حیزبانهی کوردی که به تاییه تی یه کیتی و پارتی که من له گه لیان نیم، به لام به وویژدانه وه با پروانینه میژوویان.

کاتیک که عه ره ب ئه نفالی کرد به سه ر کورد کاتیک که کورد قران کرا له باکور چ پۆژیک منالیکی عه ره ب به دهستی ناسیونالیستیکی کورد کوژرا. کاتیک زمانی کورده کانی باکور قه دهغه کرا چ پۆژیک زمانی تورکیک برآ. چ پۆژیک کورد ریسیست بووه. ئه گه ر هاوکیشه ی رامیاریتان ئه وئ ده بویه کوردیش ریسیست با و شه ریشی خستبا ناو مالی دووژمن به لام هه موو کاتیک شه رمان له سه ر مالی خۆمان بووه و شاخه کان لانه ی تیکۆشه رانی کورد بووه هه رگیز له شۆرش کورد مالی هیچ داگیرکه ریک ویران نه بووه به لکو هه ر لادی و شاری کورد که وتوته ژیر بۆب بادی دووژمن. که مناله چاو گه شه کانی کورد به کیمیاوی ئه کوژرا چ پۆژیک منالیکی عه ره ب په نجه ی به خۆین داها. هه ر کاتیک دیلیکی کورد به دهست دووژمن ئه که وت له سیداره ئه دراو خوشک و دایکی له به ر چاوی شه ره فی ئه تک ئه کرا، به لام له راپه رینی ۹۱ که سه د هه زار سه ربازی عه ره ب به دیل گیران چ دیلیک به دهستی ناسیونالیستی کورد کوژرا توو ویژدانی مرؤقایته که تان راست بن له گه ل خۆتان و ئه و درووشمانه ی که هه لتان گرتوه.

وولاته پیشکه وتوه کان و ناسیونالیست

که باس له پیشکه وتووی وولات و رۆشنیبری ئه کرئ زۆر جار دهست بۆ هه ندی وولاتانی ئه سه که نده نافی و وولاتی تر ئه بردریت. ئه م وولاتانه خۆیان سنوریکیان بۆ خۆیان داناوه و هیچ کاتیک نه ته وه ی خۆیان نه تواندۆته وه له ناو نه ته وه یه کی تر هیچ کاتیک سنووری خۆیان نه به زاندوه بۆ سنوریک تر. که بیته سه ر باسی نه ته وه یی هه رکه سیک نه ته وه ی خوی هه ل ئه بژیرئ و به رژه وه ندی خوی له سه رو هه موو به رژه وه ندی هه ک دا ئه نیت. ئیتر چ کاتیک یه کیک نه ته وه ی خوی ره ت کردۆته وه و نه ته وه یه کی تری هه لبژاردوه له به ر ئه وه ی که رقی له نه ته وه ی خوی بووبیته وه. به لام هه ر ئه م نه ته وه انه دژی نه ته وه ی تر نین که واته ئه مانه ناسیونالیستن. ئه م نه ته وه انه زۆربه ی خه لکی رۆشنیریان له گه ل سۆزی نه ته وه ی ترن به لام نه ته وه ی خۆشیان فه رامۆش نه کردوه. بۆ نموونه سویدی هه کان له گه ل سۆزی نه ته وه ی کوردن به لام هیچ کاتیک کوردیان خۆشتر ناوئ له میله تی خۆیان. ساده ترین نموونه یاری توپی پییه، چ که سیکتان دیوو که لاینه گری تیپیک بیته که دژی وولاته کی خوی یاری کردبی ئایا هه ر

هه موویان لاینگری تیپی وولاتی خوایان نین؟ چ میلله تیکت دیوه ئابووری وولاتی خوئی بۆ میلله تیکی تر ته پانیدی؟ ئیتر جیهان هه هه مووی ناسیونالیسته. که زۆر بهی زۆری پۆشنیری جیهان ناسیونالیست بیت بۆچی گهر من میلله تیکی چه وساو به فایرۆسم. که چوارده وره هه مووی ریسیست بن به رامبه رم وه جیهانیش ناسیونالیست بیت ئهی چیتان له کورد ئه وئی؟! ئه تانه وئی تیشکی نیونه ته وهی له ناو میلله تیکی چه وساو بهی وه کو کورد دهرکه وئی؟! (ئه مه مه حاله هه تا کوردیک بچه وسیته وه به دهستی تورک و عه ره ب و فارس) به راستی ده بی کۆمۆنیسته کانی عیراق به خوایان دابچنه وه هیچی تر به م شیوهیه سوکایه تی به ناسیونالیست نه که ن.

شهر و دژی شهر

بیگومان پوون و ئاشکرایه کۆمۆنیست دووژمنی سه ره سه ختی ئاینه وه کۆمۆنیستی کورد دژی ئاینی ئیسلامه به تایبه تی، ههروه ها ئیسلامیه کانیش به هه مان شیوه دووژمنی کۆمۆنیسته کانی. ههروه ها کۆمۆنیسته کان دژی سه رمایه دارین.

پیش پوخاندنی سه دام زۆر بهی خه لک هاته سه ره شه قامه کان ووتیان نا بۆ شهر به لام ده بی پیرسین خه لک بۆ وای ووت و کئی له پشت ئه م که سانه بوون. به لگه یه کی به لگه نه ویسته چه کی عیراق بریتی بوو له چه که کۆنه کانی کۆمۆنیستی سوڤیت و چینی کۆمۆنیست له گه له هندی چه کی سه رمایه داره کانی ئه وروپی که فه رنسا و ئه لمانیا بوو. له کاتی که ئه مریکا بانگه وازی پوخانی سه دامی کرد ئه م چوار وولاته به رژه وندیان له مانه وهی سه دام بوو چونکه سه دام سه رچاوهی سه رکیان بوو بۆ چه ک کرین به لئ ئه م وولاتانه خه لکیان فریو دا که بلین نا بۆ شهر به ملیونه ها دولاریان خه رج کرد تا وه کو سه دام بمینیته وه له سه ره حوکم. ئه م خه لکانه ش هینده گه مژه بوون وایان ئه زانی سه دام زۆر باشه و شه ره که دژی خه لکی عیراقه.

(به لام بۆ ئه وهی کۆمۆنیسته کان من به گه مژه تینه گه ن با من پیتان بلیم ئه مریکاش بۆ خاتری خه لکی عیراق ئه م شه ره ی نه کرد ته نها بۆ به رژه وه ندی خوئی کردی)

کوردیش پیش شهر و پاش شه ریش چاکی زانی و چاک ئه زانی ئه مریکا بۆ کورد ئه م شه ری نه کرد به لام ئیمه ش پیش شهر و پاش شه ریش ئه مان زانی سوودمان له نه مانی سه دامه. چونکه باش ئه مان زانی ئه گه ر خۆمان سه دامان بروخاندبا ئه وا سه دام نیو میلیونی تری له کورد ئه کوشته به لام ئه مریکا به که مترین قوربانی ئه م سیسته مه ی له ناو برد ئایا برا کۆمۆنیسته کان ئه گه ر ئیوه دژی شهر بوون بۆ ئه وهی خه لکی بی تاوان نه کوژری ئه گه ر ئیوه سه دامتان بروخاندبا چه ند که سی له خه لکی بی تاوان ئه کوژرا. پیتان وا بوو که سه دام به شیوه یه کی ئاشتی ئیوه له سه ره ده سه لات لای به ن؟! ئه م پرسیاره خۆتان وه لامی بده نه وه.

به لام سه یر له وه یه ئیوه شان به شانیه ئیسلامیه توند ره وه کان که لاینه گری سه دام و بن لادن بوون چون خۆپیشاندانتان کرد ئیوه شان به شانیه سه رمایه داره کانی ئه لمانیا و فه رنسا به ژداری خۆپیشاندانتان کرد ئه ی بۆ شان به شانیه ناسیونالیسته کانی کورد نه بوون کامتان پی باشتره ناسیونالیست یاخود ئیسلامی و سه رمایه دار هه لبه ته دهرکه وت ئیوه لایه نگری بازرگانی چه ک و خوین و ئیسلامین وه دژی ناسیونالیستی کورد و به رژه وه ندی کوردن.

بهلام هه‌ندی له ئیوه که هاته سه‌رشه‌قامه‌کان ته‌نها له رقی ئەمریکا بوو له‌به‌ر هیچ هۆیه‌کی تر نه‌بوو. نه‌ک بۆ خاتری گه‌لانی عێراق به‌لکو ته‌نها له رقی ئەمریکا خۆپێشاندان‌تان کرد. به‌لام من پرسیارێکتان لێ ئەکه‌م ئەگه‌ر له شه‌ری جه‌نگی ساردا ئەگه‌ر ئەمریکا ژێر که‌وتبا و سۆقیه‌تی شوعی سه‌رکه‌وتبا، ئەگه‌ر ئەم شه‌ره سۆقیه‌ت هه‌لیگه‌ریساندا ئایا ئیوه لایه‌نگری سۆقیه‌ت ئەبوون یاخود دژی ئەبوون بێ گومان ئیوه لایه‌نگری شه‌ر ئەبوون. چونکه تاقی کردنه‌وه‌مان هه‌یه ئەویش شوعیه‌کانی عێراقن. له‌کاتی‌کدا ئەیان زانی چه‌که‌کانی عێراق له سۆقیه‌ت و جین دیت هه‌ر دلایان بۆ مۆسکۆ لێی ئەدا. بێ گومان ئیوه‌ش داتا‌شراوی شوعیه‌کانی عێراقن.

ئیسلامیه‌کان و کۆمۆنیسته‌کان

ئیسلامیه‌ تووند ر‌ه‌وه‌کانی کورد که ئیستا هه‌ندیکیان بن بر بوون ئامانجیان له ناو بردنی ر‌وشن بیری و ر‌ووناکی بوو له جیاتیدا چه‌قاندنی بنکه‌ی تالیبان بوو. ئیسلامیه‌کان بۆ ئەوه‌ی ئەم پرۆژه‌یه جی به جی بکه‌ن بریاریان دا‌بوو که حیزبه‌کانی کورد به ناسیۆنالیست و چه‌پ له ناو به‌رن به‌لام پرۆژه‌که‌یان ئەوه بوو یه‌که‌م جار زل هێزه‌کانی کورد له ناو به‌رن ئینجا حیزبه‌ که‌مه‌کان و ر‌یکخراوه چه‌په‌کان. هه‌ر بۆیه وویستیان یه‌کیتی نیشتمانی له ناو به‌رن یه‌که‌م جار ئینجا ده‌ست به ئەوانی تر دا‌بینن به حیسابی خۆیان ئەگه‌ر یه‌کیتی له ناو بجی ئەوا کاره‌کانیان ئاسان ئەبێ بۆ ئەوانی تر. ئەگه‌ر چی یه‌کیتی نیشتمانی به زل هێزی خۆیه‌وه نه‌ی توانی له ناویان به‌ری و هه‌راسانیش ببوو!

ئایا ئیوه ئەتان توانی ئیسلامیه‌کان‌تان له‌ناو‌برجا ئەی بۆچی سوپاسی کرۆزه‌کانی ئەمریکا نابن که ئەم ئیسلامیه‌کانی له کۆل ئیوه کرده‌وه، ئایا ئەمریکا ئەم کاره‌ی نه‌کردبا ئیوه له دوا‌رۆژا له سه‌رده‌ستی ئەم ئیسلامیه‌کان له ناو نه‌ده‌چوون. هه‌قی خۆیه‌تی هه‌روه‌ک ر‌یژیک ئەگه‌ر سوپاسیشیان ناکه‌ن هێنده له دژیان نه‌بن چونکه ئیمرو کورد به‌رژه‌وه‌ندی له‌گه‌ل ئەمریکایه.

(بۆیه دیسان به نه‌زانم تینه‌گه‌ن ئەزانم ئیسلامیه‌کانیش هه‌ر به‌ده‌ستی ئەمریکا دروست ببوون به‌لام دروست بوونیان باسیکی دوورودرێژی هه‌یه بۆ ئەوه‌ی له‌باسه‌که‌م ده‌رنه‌چم له نووسینی داها‌تو‌دا باسی ئەکه‌م)

کورت بینه‌ی ر‌امیاری

له چه‌ند سالی ر‌ابووردو‌دا کۆمۆنیسته‌کان ووتیان ئیمه زیاتر له ناسیۆنالیسته‌کان به‌رژه‌وه‌ندی کوردمان ئەوئ ئیمه ر‌یفه‌رینده‌مان کرد تاوه‌کو کورد جیا‌بیته‌وه که چی ناسیۆنالیسته‌کان چه‌زناکن.

حه‌ز ده‌که‌م ئەم خاله ر‌وون بکه‌مه‌وه: ناسیۆنالیستی کورد دا‌به‌ش ئەکرێ به دوو ته‌وه‌ری سه‌ره‌کی بێ‌لایه‌نه‌کان و حیزبه‌کان. کوردی بێ‌لایه‌ن چه‌زه‌کات کورد جیا‌بیته‌وه هه‌موو ر‌ۆژی له ر‌ۆژنامه و نووسینه‌کانی دا‌وای جیا‌بوونه‌وه ئەکات به‌لام بێ‌لایه‌نه‌کان هیچ لێ‌پرسراوه‌یه‌تیان له سه‌ر نییه و زۆر له دووری لێ‌پرسراوه‌تین. وه ئەوانه‌ی که حیزبین زۆر له ئیمه زیاتر چه‌ز ئەکه‌ن به‌لام ئیمرو درووشمه‌کانیان ده‌بێ به‌م شیوه‌یه بیت چونکه چوار دوژمنی سه‌رکیمان هه‌یه. ده‌بێ ئیوه پرسیار له خۆتان بکه‌ن ئایا جه‌لال تاله‌بانی چه‌ز ئەکات سه‌رۆکی سلیمانی بیت یاخود ده‌وله‌تی کورد یان مه‌سعود بارزانی خۆی چه‌زناکات ببیت به سه‌رۆکی کوردستان یان

هەر ئه‌یوێت به‌ سه‌رۆکی هه‌ولێر بمینێته‌وه‌. له‌ کاتێک دا ئیوه‌ درووشمی رێفرانده‌متان به‌رزکرده‌وه‌ دوو شاری کورد له‌ ژێر ده‌ستی دووژمن بوو ئایا (یوئین) ئه‌گه‌ر به‌م داواکاریه‌ پازیبیا که‌ کورد به‌م سێ شاره‌ (هه‌ولێر و سلیمان و ده‌هۆک) ببیت به‌ وولات ئایا چۆن له‌ دوا رۆژا که‌رکوک و موسل ئه‌بۆوه‌ به‌ شاری کوردان. ئایا ئه‌م رێفرانده‌مه‌ی ئیوه‌ له‌ کورت بینینی سیاسی حیزبه‌که‌تان دا نه‌بوو؟ وه‌ مه‌حالیش بوو که‌ که‌رکوک و موسل له‌ ژێر ده‌ستی عێراق باو (یوئین) ش بۆ کوردی بسه‌ندبا و بۆی خستبا ناو سنوری ده‌وله‌تی کوردی. له‌ کۆتایدا ئه‌لیم هێنده‌ سوکایه‌تی به‌ میله‌تی خۆتان کرد به‌ دووژمنی خۆتان نه‌کرد هیوادارم بۆ جارێکیش باس له‌ رێسیستی چوار ده‌وه‌رمان بکه‌ن.

تییینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه‌ ده‌ربرینی بیروبۆچونی خاوه‌نه‌که‌یه‌تی، کوردستان نیت له‌ ناوه‌رۆکه‌که‌ی به‌رپرسیار نییه‌.

www.kurdistan.net.org
کوردستان نیت